

under regeringsudvalget vedrørende Danmarks sikkerhedspolitik tage op til drøftelse, om det sagkyndige udvalgs overvejelser kan give anledning til ændringer i den fremtidige målsætning for dansk forsvar.

Kommissionen bør endvidere foranledige, at der foretages en af de enkelte værn uafhængig analyse af forsvarrets våbenmæssige sammensætning, og bør i denne forbindelse foretage en vurdering af styrkeforholdene og den våbentekniske udvikling i andre lande, hvis militære potentiel er af betydning for forsaret af Danmark. I kommissionens analyse af værnenes styrkemæssige sammensætning — inden for de enkelte værn og værne imellem — skal indgå en undersøgelse af, om navnlig hærens dækningsstyrke i videre omfang end hidtil bør baseres på stampersonel eller på hvervet personel. I denne forbindelse bør undersøges de sikkerhedspolitiske, praktiske, økonomiske og legale forhold, der må tages i betragtning ved at basere forsaret alene på hvervet personel. I analysen skal endvidere indgå spørgsmålet om, hvilke arter af materiel der bør indgå i forsvarrets enheder, hvilke skibstyper søværnet bør råde over, og om den hidtidige balance i flyvåbnet mellem raketenheder og fly er hensigtsmæssig. På grundlag heraf kan kommissionen fremsætte forslag til eventuelle ændringer i forsvarrets organisation og våbenmæssige sammensætning.

Kommissionen skal følge det iværksatte rationaliseringsarbejde inden for forsaret og eventuelt komme med forslag til nye rationaliseringsområder.

Kommissionen skal følge det iværksatte arbejde med effektiviseringen af mandskabsuddannelsen og skal endvidere fremkomme med forslag til en videreførelse af dette arbejde på de områder og for den uddannelse, der ikke er behandlet af udvalget vedrørende intensivisering af mandskabsuddannelse. Der bør kunne fremsættes forslag til afholdelse af forsøg med hensyn til den militære uddannelse af forsvarrets personel.

Herefter indstiller et *flertal* (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren stillede ændringsforslag nr. 2 og 6.

Et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) ønsker at udtale følgende:

Det tidligere forsvarsforlig fra 1960 byggede på forudsætninger fra 50'erne, og revisionen af forliget i 1966 var en videreførelse på det hidtidige grundlag. Da regeringspartierne kuldcastede forudsætningerne for forliget, var der efter mindretallets opfattelse en egnet lejlighed til at gennemføre en egentlig forsvarsreform.

Regeringens forslag indeholder imidlertid kun enkelte ændringer vedrørende struktur og kommandoforhold, hvorimod resten af forslaget stort set er uændret i forhold til gældende lov. Da det forelå oplyst for udvalget, at der under forberedelserne af regeringens forslag var udarbejdet forskellige skitser, der indgik i et bredere materiale vedrørende forsvarrets ledelsesformer, har mindretallet stillet forslag om, at det blev pålagt statens administrationsråd på grundlag af dette materiale at fremsætte en vurdering af, hvilken ordning man fandt var den mest hensigtsmæssige. Dette skulle ske ud fra ønsket om at skabe den mest forenklede kommandoform, der byggede på tanken om fællesværn, samtidig med at man iagttog moderne principper om en decentraliseret administration. Disse overvejelser skulle være tilendebragt inden for seks måneder.

Efter mindretallets opfattelse må en egentlig forsvarsreform også indebære en revision af styrkemål og den våbenmæssige sammensætning. Ud fra dette samt ønsket om at skabe balance mellem de fremtidige budgetter og en effektiv ordning har socialdemokratiet endvidere foreslået, at der blev nedsat et hurtigt arbejdende ekspertudvalg med militære og civile repræsentanter. I lyset af den indtil nu stedfundne våbentekniske udvikling skulle udvalget foretage en af de enkelte værn uafhængig vurdering vedrørende det hensigtsmæssige i den sammensætning af våbentyper, der eksisterer i dag, eller som er foreslået i materielanskaffelsesplanerne for de kommende fem år. Ud fra ønsket om at opnå den størst mulige effektivitet var der bl. a. tænkt på forholdet mellem fly og raketter, mellem forskellige fartøjstyper og mellem forskellige typer af kørende materiel m. m., ligesom det skulle